

Sygn. akt **XXVII Ca 1498/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Agnieszka Fronczak
-----------------	----------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **(...) S.A. w W. (poprzednio (...) S.A. w W.)**

przeciwko **(...) sp. z o.o. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 24 czerwca 2019 r., sygn. akt II C 8149/18

- zmienia zaskarżony wyrok i zasądza od (...) sp. z o.o. w W. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 400 (czterysta) euro z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 947 (dziewięćset czterdzieści siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
- zasądza od (...) sp. z o.o. w W. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 892 (osiemset dziewięćdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Sygn. akt **XXVII Ca 1498/20**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 listopada 2018 roku (...) S.A w W. (poprzednio: (...) spółka akcyjna z siedzibą w W.) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty w wysokości 400 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wydania orzeczenia do dnia zapłaty oraz domagała się zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym dnia 12 lutego 2019 r. Sąd uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesowych według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie powództwo oddalił i ustalił, że koszty postępowania ponosi powód.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości.

Kwestionowanemu orzeczeniu zarzucił:

1. Naruszenie prawa materialnego tj.:

a) przepisu art. 3 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 poprzez jego błędną wykładnię, a mianowicie pojęcia „podróżujący bezpłatnie” i przyjęcie że wyłączenie zastosowania przepisów Rozporządzenia dotyczy sytuacji, w których w umowie z biurem podróży w miejscu oznaczonym jako „Transport” wskazana została kwota o zł, podczas gdy pojęcie to powinno być interpretowane szeroko, tj. w ten sposób, że pojęcie „podróż” obejmuje zarówno przelot (zakup biletu), jak i start, lądowanie, wejście na pokład i jego opuszczenie, a w stanie faktycznym sprawy pasażer poniósł co najmniej koszty opłaty lotniskowej i opłaty transportowej - a co za tym idzie, poniósł koszty podróży;

b) przepisu art. 7 ust. 1 lit. a w zw. z art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i odmowę wypłaty odszkodowania za opóźniony lot w sytuacji, w której poprzednikowi prawnemu powoda przysługiwało odszkodowanie z tytułu opóźnienia lotu;

2. Naruszenie przepisów postępowania, które miało mieć wpływ na wynik sprawy tj.:

a) art. 231 k.p.c. poprzez dokonanie błędnego ustalenia faktycznego, tj. przyjęcie, że z faktu wskazania w umowie z biurem podróży w miejscu oznaczonym jako „Transport” kwoty o zł wynika fakt podróżowania przez pasażera bezpłatnie, podczas gdy w stanie faktycznym niniejszej sprawy pasażer poniósł koszty podróży co najmniej w postaci kosztów opłaty lotniskowej i opłaty transportowej;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału wyrażające się w niezasadnym przyjęciu, że poprzednik prawny powoda odbył podróż nieodpłatnie, w sytuacji, gdy z umowy z biurem podróży, której odpis znajduje się w aktach sprawy, jednoznacznie wynika, że pasażer poniósł m.in. koszty opłaty lotniskowej i opłaty transportowej.

W oparciu o wskazane wyżej zarzuty, powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wydania orzeczenia do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Niniejsza sprawa podlegała rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Wobec tego uzasadnienie wyroku ograniczono do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Apelacja powoda zasługiwała na uwzględnienie w całości.

Przed wszystkim zasadne okazały się zarzut naruszenia prawa procesowego, tj. art. 231 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c., które wykazały wadliwość oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynionych na jego podstawie przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, a w konsekwencji wadliwego zastosowania przepisów prawa materialnego, tj. art. 3 ust. 3 oraz art. 7 ust. 1 lit. a w zw. z art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004

Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91.

Zgodnie z art. 231 k.p.c. Sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (domniemanie faktyczne). Zastosowanie tego przepisu podlega kontroli w toku instancji pod względem poprawności logicznej i faktycznej (por. post. SN z 26.7.2000 r., I CKN 582/00, Legalis; wyr. SN z 23.7.2004 r., III CK 71/03, Lex Nr 174147). Zarzut naruszenia art. 231 k.p.c. nie może przy tym polegać na jego niezastosowaniu, gdyż sąd nie ma takiego obowiązku, lecz na wykazaniu, że skonstruowane przez sąd domniemanie faktyczne pozostaje w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego (wyr. SN z 22.7.2008 r., II PK 360/07, Legalis).

Z kolei do naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy wykazane zostanie uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (wyr. SN z 16.12.2005 r., III CK 314/05, OSG 2006, Nr 10, poz. 110; wyr. SA w Warszawie z 7.11.2018 r., V ACa 1436/17, Legalis; uzasadnienie wyr. SN z 10.6.1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, Nr 17, poz. 655; uzasadnienie wyr. SN z 14.3.2002 r., IV CKN 859/00, Lex Nr 53923). Przyjmuje się, że granicę swobodnej oceny dowodów, w świetle art. 233 § 1 k.p.c. wyznaczają zasady logicznego rozumowania, nakaz opierania się na dowodach przeprowadzonych prawidłowo, z zachowaniem wymagań dotyczących źródeł dowodzenia oraz bezstronności, nakaz wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, konieczność wskazania, na podstawie których dowodów dokonano ustaleń, a którym dowodom odmówiono wiarygodności i mocy.

Sąd Okręgowy podzielił argumentację powoda o naruszeniu przez Sąd I instancji powyższych przepisów, które to uchybienia miały wpływ na treść rozstrzygnięcia. Jakkolwiek w dokumencie potwierdzenia rezerwacji koszt transportu samolotem organizator wyjazdu określił na 0,00 zł, to nie świadczy to jeszcze o tym, że pasażer odbył podróż nieodpłatnie.

Po pierwsze zasady logiki i doświadczenia życiowego wskazują, że koszt przelotu samolotem niewątpliwie stanowi znaczny, o ile nie największy koszt całej zorganizowanej przez biuro podróży wycieczki. Powszechnie wiadomo, że każdorazowo cena imprezy jest ustalana na podstawie obowiązujących taryf, cen, opłat i kursów walut, natomiast biura podróży zastrzegają sobie prawo do podniesienia ceny imprezy przed datą wyjazdu z tytułu zmian kosztów transportu (np. wzrostu cen paliwa), podatków, opłat (np. opłat lotniskowych, startowych i lądowania) lub kursu waluty stanowiącej podstawę obliczenia ceny imprezy.

Po drugie trafnie wskazał powód w apelacji, iż w niniejszej sprawie na poniesiony przez poprzednika prawnego powoda koszt wycieczki składały się poza zakwaterowaniem w hotelu i wyżywieniem w okresie od 28 czerwca 2018 r. do 5 lipca 2018 r., ubezpieczeniem czy transferem lotnisko – hotel – lotnisko, także przelot samolotem na trasie W. - B. i z powrotem (wraz z opłatą lotniskową w wysokości 200 zł i dopłatą transportową w wysokości 190 zł).

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz.U. Nr 130, poz. 1112) zarządzający lotniskiem może pobierać opłaty za korzystanie z obiektów, urządzeń lub usług udostępnianych wyłącznie przez tego zarządzającego lotniskiem, związanych ze startem, lądowaniem, oświetleniem, parkowaniem statków powietrznych lub obsługą ładunków (towarów i poczty) lub pasażerów (opłaty lotniskowe), z zastrzeżeniem ust. 3. Opłaty lotniskowe są pobierane od podmiotu na rzecz którego udostępniane są te obiekty, urządzenia lub usługi, od użytkownika statku powietrznego lub innego eksploatującego statek powietrzny w momencie wykonywania operacji lotniczej.

Nadto w myśl art. 23 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie wspólnoty (Dz.Urz.U.E.L Nr 293, str. 3) ostateczna cena, którą należy zapłacić, jest zawsze wskazywana i zawiera obowiązujące taryfy lotnicze i stawki lotnicze, a także wszystkie należne podatki, dopłaty, opłaty i należności, które są niemożliwe do uniknięcia i możliwe do przewidzenia w chwili publikacji. Poza wskazaniem ostatecznej ceny określa się przynajmniej taryfę lotniczą lub

stawkę lotniczą, podatki, opłaty lotniskowe oraz inne opłaty, dopłaty i należności, takie jak związane z ochroną lub paliwem. Informacje o opcjonalnych dopłatach do ceny są przekazywane w sposób wyraźny, przejrzysty i jednoznaczny na początku procesu rezerwacji, zaś zgoda klienta jest wyrażana na zasadzie opcjonalnej (opt-in).

Powyższe, zdaniem Sądu Okręgowego, nie pozostawia wątpliwości, że już samo poniesienie przez pasażera opłaty lotniskowej świadczy o odpłatności przewozu lotniczego, a tym samym uprawnia go do dochodzenia odszkodowania na podstawie Rozporządzenia (WE) nr 261/2004. Sąd Rejonowy błędnie zatem przyjął, że skoro koszt przewozu lotniczego nie został ujęty w dokumencie rezerwacji to pasażer go w rzeczywistości nie poniósł, co wyłącza odpowiedzialność przewoźnika.

Skoro poprzednik prawny powoda - M. S. poniósł koszty związane z przewozem lotniczym, w tym opłatę lotniskową i transportową, to Sąd Rejonowy błędnie przyjął, że zachodzi przesłanka z art. 3 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 i nie znajduje ono zastosowania do roszczenia powoda. Powód wykazał, że jego poprzednik prawny posiadał potwierdzoną rezerwację w postaci umowy z biurem podróży na lot numer (...) z W. do B. oraz fakt stawienia się na odprawę (przedłożył kartę pokładową). Przedmiotowy lot był opóźniony, na skutek czego pasażer dotarł do miejsca docelowego z ponad 3-godzinnym opóźnieniem, czego pozwany nie kwestionował.

W tym stanie rzeczy wyrok Sądu I instancji należało zmienić i zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem, o czym orzeczono jak w punkcie 1 niniejszego wyroku, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Uwzględnienie apelacji powoda skutkowało również zmianą orzeczenia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji, o których orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) (wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 900 zł, opłata od pozwu 30 oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł).

Koszty należne powodowi w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt. 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 powyższego rozporządzenia, mając na uwadze zmianę pełnomocnika (koszty zastępstwa w wysokości 675 zł, opłata od apelacji w wysokości 200 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł).